

$$\frac{D}{m} = \frac{F}{x}$$

Kokeessa saa käyttää laskinta, joka ei ole ohjelmoitava. Kokeeseen saa tuoda korkeintaan 40 kaavaa käsittävän kaavakokoelman, joka palautetaan omalla nimellä varustettuna vastauspaperin välissä.

Jos teet vain 1. välikokeen, vastaa tehtäviin 1–3. Jos teet vain 2. välikokeen, vastaa tehtäviin 4–6. Jos teet koko kurssin tentin, vastaa tehtäviin 1–5. Kirjoita vastauspaperin yläreunaan "1. VÄLIKOE", "2. VÄLIKOE" tai "TENTTI".

Putoamiskiihtyvyys 9.80 m/s^2 , kaasuvakio 8.31 J/molK , veden tiheys $1.00 \cdot 10^3 \text{ kg/m}^3$.

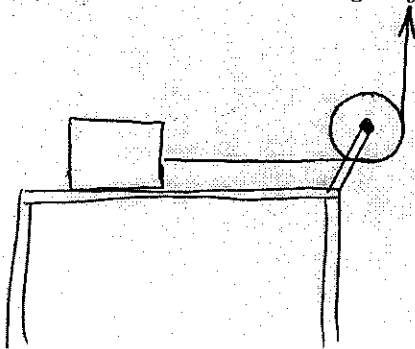
1. Tarkastellaan paineilmalla toimivaa "kanatykkiä", jolla kiihdytetään kana. Tarkoituksena on testata lintujen törmäyksien vaikutusta lentokoneeseen. Kana aloittaa liikkeen levosta hetkellä $t = 0$ ja poistuu tykin putkesta hetkellä $t = 0.020 \text{ s}$. Tuona aikavälinä kanan kiihtyvyyden x -komponentti on $(1.8 \cdot 10^4 \text{ m/s}^2) - (4.8 \cdot 10^5 \text{ m/s}^3)t$. Laske kanan nopeuden x -komponentti sen poistuessa tykin putkesta. 6

2. Eräässä kokeellisessa järjestelyssä xy -tasossa liikkuvaan laitteeseen vaikuttaa konservatiivinen voima, jota vastaava potentiaalienergiafunktio on

$$U(x, y) = (1.27 \frac{\text{J}}{\text{m}^2}) (x^2 + y^2) + (3.44 \frac{\text{J}}{\text{m}^2}) xy. \quad 0-6$$

Laske voimavektori yksikkövektoreiden $\hat{i}$ ja $\hat{j}$ avulla lausuttuna pisteessä $(x, y) = (2.10 \text{ m}, 11.2 \text{ m})$.

3. Kuvan väkipyörän säde on 0.234 m ja hitausmomentti 0.345 kgm^2 . Palikan massa on 6.54 kg . Lanka on massaton ja se kulkee väkipyörän kautta luistamatta. Langasta vedetään ylöspäin voimalla 35.7 N (eli siis jännitysvoima on 35.7 N pystysuoralla osalla lankaa) ja palikka liikkuu pöydällä kitkatta. Laske langan jännitysvoima palikan ja väkipyörän välisellä osalla. 6

$$pohj \frac{1}{2} k x^2 \Rightarrow k x$$

4. Vaakasuoran putken halkaisija on 25.0 mm , mutta siinä on paksumpi kohta, jossa halkaisija on 35.0 mm . Putkessa virtaa vettä 7.00 litraa sekunnissa. Onko paksussa kohdassa suurempi vai pienempi paine kuin muualla? Laske paine-eron suuruus. 6

5. Kaasu on aluksi tilassa, jossa paine on 50.5 kPa , tilavuus on 2.80 m^3 ja lämpötila on 273 K . Kaasun tilaa muutetaan sellaisella prosessilla, jossa paine muuttuu lineaarisesti tilavuuden funktiona (kalteva suora viiva pV -diagrammissa). Lopussa paine on 303 kPa , tilavuus on 1.50 m^3 ja lämpötila on 878 K . Laske kaasun tekemä työ prosessissa. 0-6

6. Kappale, jonka massa on 0.0200 kg , värähtelee harmonisesti jouseen kiinnitettynä tasapainokohdan $x = 0.00 \text{ m}$ ympärillä. Hetkellä $t = 0.00 \text{ s}$ kappaleen paikan, nopeuden ja kiihtyvyyden x -komponentit ovat 0.150 m , -2.30 m/s ja -15.0 m/s^2 . Laske a) värähtelyn taajuus ja b) värähtelyn amplitudi.